

عوامل شناختی پیش‌بینی‌کننده ازدواج فAMILI در میان مراجعین به مراکز مشاوره ازدواج استان کهگیلویه و بویراحمد

ماری عطایی^۱، کامبیز کریم زاده شیرازی^۲، تورج احمدی جویباری^۱، بهزاد کرمی متین^۲، عباس آقایی^۴، فاضل زینت مطلق^{۵*}

متخصص بیماری‌های داخلی، واحد توسعه تحقیقات بالینی، بیمارستان امام خمینی (ره)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

^۲ دکتری تخصصی، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، یاسوج، ایران.

^۳ دکتری تخصصی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

^۴ کارشناس ارشد، گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

^۵ کارشناس ارشد، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، یاسوج، ایران.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۳/۱۲/۲۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۸/۱۳

چکیده

سابقه و هدف: در ازدواج‌های فAMILI احتمال تولد نوزاد معلول ۲ تا ۳ برابر بیشتر است که این امر می‌تواند پیامدهای منفی متعددی را به دنبال داشته باشد. هدف از انجام این پژوهش، تعیین عوامل شناختی پیش‌بینی‌کننده ازدواج فAMILI بود.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی به روش مقطعی بود که در میان ۵۱۶ نفر از مراجعین به مراکز مشاوره قبل از ازدواج استان کهگیلویه و بویراحمد انجام گرفت. آزمودنی‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس، در میان چهار مرکز مشاوره قبل از ازدواج انتخاب شدند و اطلاعات به‌وسیله پرسشنامه و به‌صورت خودگزارش‌دهی جمع‌آوری گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با نرم‌افزار SPSS-20 و با آزمون‌های آماری همبستگی پیرسون و آنالیز رگرسیون لجستیک در سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها: دامنه سن شرکت‌کنندگان ۱۵ تا ۳۰ و میانگین آن $23/43 \pm 3/96$ سال بود. ازدواج ۴۲/۴ درصد از شرکت‌کنندگان به‌صورت فAMILI بود. نرم‌های انتزاعی ($OR= 1/304$) و عوامل فرهنگی ($OR= 1/244$) عوامل قوی‌تری در پیش‌بینی اقدام به ازدواج فAMILI بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به بالا بودن آمار ازدواج فAMILI در این مطالعه، ضرورت توجه بیشتر به انجام اقدامات اطلاع‌رسانی در خصوص مشاوره‌های ژنتیکی پیش از ازدواج پیشنهاد می‌شود. همچنین به نظر می‌رسد در طراحی مداخلات آموزشی توجه به نرم‌های انتزاعی و عوامل فرهنگی مرتبط با ازدواج فAMILI می‌تواند نتایج سودمندی را در این زمینه به دنبال داشته باشد.

واژگان کلیدی: ازدواج فAMILI، نرم‌های انتزاعی، عوامل فرهنگی

مقدمه

ازدواج‌های فAMILI در این زمینه نقش دارند. در این میان بیشترین عامل مؤثر در بروز ناهنجاری‌های مادرزادی، علل ژنتیکی می‌باشد (۱). بر اساس شواهد و آمارهای موجود جهانی ۳ تا ۴ درصد مرگ‌ومیر نوزادان به دلیل اختلالات ژنتیکی رخ می‌دهد و خطر ایجاد بیماری مادرزادی در هر حاملگی در یک جمعیت عادی حدود یک در چهار می‌باشد (۲).

این میزان در ازدواج‌های فAMILI حدود ۵ تا ۶ درصد

ناهنجاری‌های مادرزادی علت مهم مرگ‌ومیر، بستری، مشکلات خانوادگی و معلولیت‌ها در جامعه می‌باشد. این ناهنجاری‌ها در ۳ درصد متولدین زنده دیده می‌شود. علل مختلفی نظیر سن مادر، ابتلا مادر به بعضی از بیماری‌ها، مصرف دارو، مواد شیمیایی و مواد غذایی خاص و

* نویسنده مسئول: فاضل زینت مطلق؛ یاسوج، میدان امام حسین، خیابان شهید دستجردی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت. تلفن: ۰۷۴-۳۳۲۲۱۳۰۳، ایمیل: Motlaghf@yahoo.com